

Základní škola a Mateřská škola Věžnice, příspěvková organizace

„MÁME SE RÁDI“

ŠVP pro školní družinu

Platnost dokumentu: 1. 9. 2022

Zpracovala: Lýdie Kaňková

Schválil: Mgr. Ivo Kuttelwascher, ředitel školy

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina pracuje při ZŠ a MŠ Věžnice. Je umístěna v budově školy. Tato škola je typem malotřídní školy s pěti ročníky. ŠD navštěvují pouze žáci této školy.

2. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Hlavním cílem zájmového vzdělávání je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a relaxace.

Cíle výchovně vzdělávací práce ve ŠD:

- všestranně rozvíjíme osobnost dítěte s důrazem na klíčové kompetence vycházející ze ŠVP
- vedeme děti k aktivnímu využívání volného času
- vybavujeme děti dostatkem námětů pro naplňování volného času
- rozvíjíme u dětí samostatnost, zodpovědnost, posilujeme jejich sebevědomí
- vedeme děti k všestranné a otevřené komunikaci
- rozvíjíme u dětí schopnost společně řešit problémové situace přirozenou cestou
- vedeme děti k pozitivnímu vztahu k přírodě
- zajišťujeme dětem odborné pedagogické vedení
- poskytujeme dětem bezpečné prostředí nejen z hlediska fyzického zdraví, ale i z hlediska emocionálního a sociálního
- upevňujeme spolupráci s rodiči.

Konkrétní cíle pro žáka:

- žák dodržuje vymezená pravidla, plní své povinnosti
- používá šetrně vybavení ŠD (hry, výtvarný materiál)
- pracuje bezpečně s nástroji
- tvořivě myslí, logicky uvažuje a řeší problémy
- zapojuje se do školních akcí, rozvíjí cit pro místní zvyky a tradice.

3. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci zájmového vzdělávání umožňujeme žákům v době pobytu ve ŠD rozvíjet jejich schopnosti či dovednosti ve specificky zaměřených kroužcích: umělecký, hudební. Jejich činnost probíhá v průběhu daného školního roku, tj. 10 měsíců.

V souladu s uvedenými zájmovými, ale i dalšími aktivitami je pro každý školní rok vypracován celoroční plán práce ŠD.

Časové rozvržení práce ve ŠD - odpolední

pondělí: 11.45 - 15.45

úterý: 11.45 - 15.45

středa: 11.45 - 15.15

čtvrtek: 11.45 - 15.45

pátek: 11.45 - 15.45

4. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

a) příležitostná činnost – zapojení dětí do akcí školy např. Podzimní slavnosti, Advent, Mikulášská a Vánoční besídka, Karneval, Jarní slavnosti, Den Matek, MDD, aj.

Uskutečňujeme příležitostná setkání s dětmi MŠ Věžnice – výstavy , vycházky, akce

b) pravidelná činnost – činnost zájmových kroužků s přihlášenými účastníky a také každodenní činnosti zaměřené výtvarně, hudebně, tělovýchovně, pracovní atd.

Poskytujeme dětem možnost psaní domácích úkolů a přípravy na vyučování.

c) spontánní činnosti – jsou zahrnuty do denního režimu ŠD – např. hry, odpolední klidové činnosti, poslech hudby, četba časopisů, luštění křížovek, omalovánky, počítačové čtvrthodinky atd.

5. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Aktivity a činnosti připravované pro děti ve ŠD navazují na vzdělávací oblasti ŠVP pro ZV:

Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme - vztah ke škole, vesnici, státu

- vycházky, výlety

Lidé kolem nás - příbuzenské vztahy v rodině

- vztahy mezi dětmi
- vztahy ve škole
- pravidla soužití
- chování lidí: pravidla slušného chování

: principy demokracie

- základní lidská práva a práva dítěte
- práva a povinnosti

Lidé a čas - regionální pověsti a báje

- tradice a zvyky
- návštěva kulturních institucí – divadlo , výstavy
- orientace v čase

Příroda a ekologická výchova:

Rozmanitost živé a neživé přírody

Ochrana přírody – praktické poznávání přírody

Proměny přírody – roční období

Činnost člověka v přírodě(pozitivní , negativní)

Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody

Třídění odpadu

Člověk a svět práce

Tradiční a netradiční materiály

Elementární dovednosti

6. PODMÍNKY PRO ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Respektujeme individualitu každého dítěte, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj

i respektování případného zdravotního postižení či zdravotního nebo sociálního znevýhodnění.

Vychovatelka ŠD má osvědčení „ Jak pomoci dětem se specifickými vývojovými poruchami učení a chování.“

7. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ

Přihlašování i odhlašování dětí do ŠD zajišťuje vychovatelka. O zařazení dětí do ŠD rozhoduje ředitel školy. Rodiče přihlášeného dítěte sdělí písemně na zápisním lístku údaje o odchodu dítěte ze ŠD. Informaci o jiném čase odchodu dítěte ze ŠD musí rodiče oznámit písemně.

8. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

ŠD využívá prostory školy, jako jsou

učebna, kabinet, školní jídelna, šatny, sociální zařízení. Ke své činnosti máme k dispozici interaktivní tabuli s počítači.

ŠD je dostatečně vybavena nábytkem, kobercem a velkým množstvím stolních her i stavebnic.

9. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Hlavní provoz ŠD zajišťuje kvalifikovaná vychovatelka.

Profil vychovatelky ŠD :

- má vysokou míru empatie, dovede projevovat vřelý vztah k dětem
- umí vytvořit příznivé klima, umí jednat s dětmi
- zná různé zájmové aktivity přiměřené danému věku dětí
- má organizační schopnosti
- snaží se vybranými aktivitami vzbudit zájem dětí o určitou činnost, podporovat jejich sebevědomí
- zná bezpečnostní předpisy pro práci s dětmi
- pravidelně se vzdělává v DVPP a samostudiem.

Souběžně s činností zájmových kroužků zajišťuje doplňkově provoz ŠD další pedagogický pracovník.

10. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Činnost ŠD je poskytována za úplaty. Výši úplaty stanoví ředitel školy – v souladu s finančními možnostmi rodin ve zdejší regionu a ve spolupráci se zřizovatelem školy.

11. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

ŠD zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální i emocionální. Vytváří zázemí pro rozvoj žáka a bezpečné prostředí, ve kterém se všichni cítí dobře. Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajišťována vnitřním řádem ŠD. V dalších prostorách (např. jídelna, učebna, šatna) se žáci řídí pokyny daného pedagogického pracovníka.

12. ZVEŘEJNĚNÍ ŠVP PRO ŠD

ŠVP vydává ředitel školy. Zveřejní ho na přístupném místě ve škole – zákonným zástupcům žáků poskytnut kdykoli k nahlédnutí.

Zveřejnění školního vzdělávacího plánu ŠD

- o veřejně přístupná nástěnka
- o webové stránky školy
- o možnost nahlížení a pořizování opisů a výpisů

Stanovení obsahu a časového plánu v příležitostné činnosti ve školní družině

- Přivítání prvňáků (září)
- Projektový den – Drakiáda, bramborový týden, Haloowen (říjen)
- Vánoční tradice, besídka, (prosinec)
- Karneval (únor)
- Vynášení Morany, jarní akce (březen)
- Velikonoční hodování (březen - duben)
- „Čarodějnický rej“ (duben)
- Projektový den – Den Země: environmentálně zaměřený projekt (duben - květen)
- Mezinárodní den matek – výroba dárek (květen)

- Mezinárodní den dětí – den soutěží a her (červen)
- Divadelní představení, sportovní odpoledne, výtvarné a pracovní dílny, režie vlastních představení, nocování v ŠD, výlety na konci školního roku

Stanovení cílů a obsahu časového plánu v příležitostné činnosti ŠD

a) Téma: podzimní období

Tematické okruhy: začátek školního roku, škola, třída, ŠD, ŠJ – stolování, hygiena stolování, pravidla slušného chování, úcta k dospělým, příroda na podzim, estetika

Okruhy:

- Škola: Poznej a orientuj se ve škole, okolí školy, okolí družiny, dopravní situace, BESIP
- Stolování: hygiena rukou, pravidla stolování, zdravá strava
- Slušné chování: mezilidské vztahy, zdravení, prošení, děkování, úcta
- Estetika: barvy podzimu, výtvarné a pracovní techniky, práce s přírodninami

Čas: rozsah 65 hodin

Věk: věkové přizpůsobení žákům v rozmezí 1. – 5. třídy ZŠ

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, mapy, PC, materiály BESIP, výtvarné potřeby

Cíle:

- rozšiřování slovní zásoby a vědomostních obzorů
- vyjasnění vztahu dítě – dospělý
- vytváření vztahů dětí mezi sebou
- eliminace nebezpečí na silnici
- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického cítění

- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě

Obsah: žáci se naučí orientovat se v prostředí a v mezilidských vztazích

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, huba, zpěv

Formy: skupinová práce (děti – vychovatelka), individuální práce (dítě – vychovatelka)

Výstup:

Dítě: -pojmenovává dění kolem sebe

-účelně využívá volný čas

- citlivě vnímá okolní skutečnosti

- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dává věci do souvislostí
- dokáže diskutovat

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje pocity, umí komunikovat, zpracovává

a reprodukuje jednoduché texty, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle,

účastní se diskuzí, nebojí se vyjádřit vlastní názor

- kompetence sociální a personální – využívá zkušeností jiných lidí, přijímá hodnocení svých výsledků, pečuje o své fyzické a duševní zdraví, uznává autoritu, umí pracovat v kolektivu, přijímá hodnocení svých výsledku radu i kritiku, pečuje o své fyzické a duševní zdraví

- kompetence pracovní – dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti

a dovednosti

- kompetence k učení – poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, dítě vyhledává potřebné informace, stanovuje si cíle a priority

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova – pracovní listy, psychosociální a kontaktní hry
- environmentální výchova

b) Téma: zimní období

Vzhledem k méně příznivému počasí jsme se zaměřili více na práci v interiéru.

Tematické okruhy: zimní sporty, příroda, zdraví, tradice a zvyky, literatura, PC, estetika – zručnost, environmentální výchova, obec

Okruhy:

- Příroda: pozorování přezimující ptactvo, pozorování zvířátek v lese a jejich stopy, krmení ptáků, výroba krmítek, zázraky přírody
- Zdraví: otužování, zdravá strava, skladba jídelníčku, ovoce, hygiena stolování, první pomoc
- Tradice a zvyky: Mikuláš, Advent, Vánoce, Tři králové, Masopust, zpěv a poslech koled
- Literatura: četba na pokračování
- Obec: rozšíření teritoria – místní úřad, knihovna, pošta, Domov pro seniory (malé vystoupení)
- Estetika: zimní barvy, výtvarné a pracovní techniky
- Environmentální výchova: osvojení si návyku třídění odpadu

Čas: rozsah 55 hodin

Věk: věkové přizpůsobení žákům v rozmezí 1. – 5. třídy ZŠ

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, mapy, výtvarné potřeby, pracovní materiál, PC

Cíle:

- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického citění

- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě
- rozšiřování znalostí a dovedností
- využití praktických zkušeností
- účelné trávení volného času
- rozvoj pohybu, uvolnění, relaxace
- rozvoj individuálních schopností

Obsah: žáci se naučí orientovat se v prostředí, chránit své zdraví, rozumět svému tělu

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Formy: skupinová práce (děti – vychovatelka), individuální práce (dítě – vychovatelka)

Výstup:

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- účelně využívá volný čas
- citlivě vnímá okolní skutečnosti
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dává věci do souvislostí
- dokáže diskutovat

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje pocity, umí komunikovat, formuluje své myšlenky, aktivně se účastní diskuzí, zpracovává jednoduché texty a témata, dokáže pracovat ve skupině
- kompetence sociální a personální – přijímá hodnocení svých výsledků, radu i kritiku, dále se vzdělává, pečuje o své fyzické i psychické zdraví, využívá zkušeností jiných lidí, dokáže komunikovat, uznává autoritu, podporuje mezilidské vztahy a vyzná se v nich
- kompetence pracovní – dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti
- kompetence k učení – poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, vyhledává potřebné informace, efektivně se učí a pracuje, realisticky hodnotí své výsledky

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova – pracovní listy, psychosociální a kontaktní hry
- environmentální výchova

c) Téma: jarní období

Tematické okruhy: sport, příroda, domov – rodina, tradice, komunikace, zájmy, literatura, hudba, pracovní-technické činnosti, opakování zásad stolování, obec

Okruhy:

- Příroda: pozorování, jarní květiny, kvetoucí stromy, mláďata, hnízdění ptáků, přírodovědné vycházky v okolí domova
- Komunikace: verbální, neverbální, porozumění, chápání druhých, empatie
- Literatura: dětská poezie a próza, ilustrace, ilustrátoři
- Domov: rodiče, sourozenci, prarodiče, úcta ke stáří, bydlení
- Obec: známé osobnosti Věžnic a okolí, pamětní místa, historicky zajímavé objekty

Čas: rozsah 65 hodin

Věk: věkové přizpůsobení žákům v rozmezí 1. – 5. třídy ZŠ

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, mapy, výtvarné potřeby, pracovní materiál, PC

Cíle:

- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického cítění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě
- rozšiřování znalostí a dovedností
- využití praktických zkušeností

- účelné trávení volného času
- rozvoj individuálních schopností
- rozvoj slovní zásoby, odborná terminologie

Obsah: žáci se naučí používat verbální i neverbální komunikaci, poznávat a chránit přírodu, sžívat se s ní

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Formy: skupinová práce (děti – vychovatelka), individuální práce (dítě – vychovatelka)

Výstup:

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- účelně využívá volný čas
- citlivě vnímá okolní skutečnosti
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dokáže diskutovat
- přijímá a plní odpovědně jemu svěřené úkoly
- pracuje v souvislostech
- účastní se diskusí a vyjadřuje vlastní názor

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje pocity, umí komunikovat, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, zpracovává jednoduché texty, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- kompetence sociální a personální – dítě spolupracuje, odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovuje si cíle a priority, využívá zkušeností jiných lidí, přijímá radu i kritiku, zvládá mezilidské vztahy

- kompetence pracovní – dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti
- kompetence k učení – poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, dále se vzdělává, umí používat pojmy kvalifikovaného charakteru při řešení konkrétních úkolů, klade si vzdělávací cíle, dokáže realisticky hodnotit své výsledky

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova – pracovní listy, psychosociální a kontaktní hry
- environmentální výchova

d) Téma: letní období

Tematické okruhy: sport, příroda, zájmy, literatura, hudba, barvy, prázdniny

Okruhy:

- Příroda: pozorování, květiny, přírodovědná vycházka, práce s encyklopedií, výlety
- Literatura: četba na pokračování
- Barvy: barvocit, letní odstíny, tematické výtvarné a rukodělné práce
- Prázdniny: táboremé písně, orientace v přírodě a terénu, první pomoc v přírodě, ochrana zdraví

Čas: rozsah 10 hodin

Věk: věkové přizpůsobení žákům v rozmezí 1. – 5. třídy ZŠ

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, výtvarné potřeby, pracovní materiál, PC

Cíle:

- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického cítění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě
- rozšiřování znalostí a dovedností
- využití praktických zkušeností
- účelné trávení volného času

- rozvoj individuálních schopností
- rozvoj slovní zásoby, odborná terminologie

Obsah: žáci se naučí orientaci v přírodě, získají praktické dovednosti při pobytu venku, naučí se komunikovat a spolupracovat při aktivitách a hrách v přírodě

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Formy: skupinová práce (děti – vychovatelka), individuální práce (dítě – vychovatelka)

Výstup:

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- účelně využívá volný čas
- citlivě vnímá okolní skutečnosti
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dokáže diskutovat
- přijímá a plní odpovědně jemu svěřené úkoly
- pracuje v souvislostech
- účastní se diskusí a vyjadřuje vlastní názor

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje pocity, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, zpracovává jednoduché texty, vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování, nebojí se aktivně účastnit diskuse
- kompetence sociální a personální – dítě spolupracuje, odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovuje si cíle a priority, využívá zkušeností jiných lidí, přijímá radu i kritiku, zvládá mezilidské vztahy
- kompetence pracovní – dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti, přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly, podněcuje týmovou práci vlastními návrhy
- kompetence k učení – poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, dále se vzdělává, umí používat pojmy kvalifikovaného charakteru při řešení konkrétních úkolů, klade si vzdělávací cíle, dokáže realisticky hodnotit své výsledky, ke svému učení využívá různé informační zdroje, včetně zkušeností svých a jiných lidí, experimentuje

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova – pracovní listy, psychosociální a kontaktní hry
- environmentální výchova